

AZ ÓCEÁNOK HALDOKOLNAK?

Jacques Yves Cousteau kapitány, a világhírű óceánkutató drámai szavakban összegezte az elmúlt három és fél évben megtett 155 ezer mérföldes út során szerzett tapasztalatait: „Az óceánokat a pusztulás veszélye fenyegeti. A szennyeződés általánossá vált.”

Cousteau kapitány nem kizárólag az olajszennyeződés növekedésében látja a baj okát. Sokkal jelentősebbnek tartja azt a szennyezést, amelyet a folyók szállítanak a szárazföldről az óceánokba. Ennek következtében „20 év alatt 40 százalékkal csökkent az élet az óceánokban. A halak eltűnőben vannak. A növényzet úgyszintén.” De nem kevésbé pusztítja az óceánok élővilágát a modern rablóhalászat sem. Cousteau szerint nemcsak a halak, hanem még a halakra mennyisége is csökken a vízben. Amíg a múltban az óceán élővilága állandóan megújította önmagát, és ez a folyamat folytonos volt, most a folytonosság felbomlóban van.

Több tudós véleményével szemben Cousteau kapitány meggyőződése az, hogy a tengerek és óceánok élővilága még megmenthető. Ehhez azonban „nagyon szigorú szabályokat kell életbe léptetni. Az Egyesült Államok és a Szovjetunió jelentős erőfeszítéseket tettek ennek érdekében.” A probléma végleges megoldásához az szükséges, hogy minden ország betartson bizonyos előírásokat. (Time)

RADAR „ANGYALOK”

Amerikai kutatók beszámoltak arról, hogy az atmoszférában mikrostruktúrákat fedeztek fel, amelyek valószínűleg hozzájárulnak a felhőtlen levegő turbulenciája néven ismert légköri jelenségek előidézéséhez. Ez a jelenség állandó veszélyt jelentett a repülőgépek számára. Váratlanul érte a repülőgépeket és súlyos szerencsétlenségeket okozott.

A meteorológiai kutatásban forradalmi változást jelentett az új, nagy érzékenységű, folyamatos hullámú radar kifejlesztése. Ez mintegy 150-szeres javulást jelent az eddigi pulzáló (szaggatott hullámú) radarokhoz képest. Az eddig használt radarokkal időnként megmagyarázhatatlan visszaverődéseket észleltek, amelyeket radar „angyalok”-nak neveztek el. Ezek egy részéről kiderült,

hogy madár-, illetve rovarrajok okozták. Fennmaradt azonban egy harmadik fajta „angyal”, amelyet *levegőörvények* keltettek. Ezeknek a visszaverőképesége azonban túl kicsiny volt ahhoz, hogy a hagyományos radarral tanulmányozni lehessen.

Az új, nagy felbontóképességű radar segítségével azután sok minden kiderült róluk. A kutatók kimutatták, hogy a légkörben a hőmérséklet változásával összefüggő, néhány méter vastagságú turbulens rétegek vannak. Ezek a néhány cm méretű örvényekből összeálló rétegek visszaverik a 10 cm-es radarhullámokat. A kutatók szerint ezek a rétegek a nedves levegő és a felette levő száraz levegő határán alakulnak ki, kezdetben laposak, később a tengerek hullámaihoz hasonlóan tarajosak lesznek, majd elsimulnak. (New Scientist)

EMELETES BARLANG UKRAJNÁBAN

A szovjet barlangkutatók a Podóliai-hátság (Ukrán SZSZK) karsztos kőzeteiben több nagy barlangot tártak fel. A szakemberek szerint ezek közül a Szovjetunió egyik legérdekesebb karsztjelenségének bizonyult az *Atlantisznak* elnevezett kétemeletes barlang. Számos föld alatti termet és 1–2 km hosszúságú folyókat fedeztek ott fel. A felső emelet járatai teljesen sima falúak és bonyolult labirintust alkotnak. Az alsó emelet a legkülönbözőbb formájú és nagyságú gipsz- és egyéb kristályaival, pasztellszínnű cseppkőképződményeivel valóságos föld alatti múzeum. (TASZSZ)

RITKA RÉGI PÉNZDARAB

A Fekete-tenger partján, Szuhumitól néhány kilométerre egy diák egy rendkívül ritka aranyérmét talált. Az egyik oldalán Pallas Athéné képmása látható, a másik oldalán Nikéé, a győzelem istennőjéé. Az érme rendkívül jó állapotban van. Niké öltözetének legkisebb részletei, az istennő szárnyai világosan megkülönböztethetők. Az egyik szárny hosszában Macedóniai Fülöp neve olvasható és a kígyó jele látható.

A szakemberek megállapítása szerint ebből az éremből a világon csupán néhány példányt őriznek a legnagyobb múzeumokban. (Les Nouvelles de Moscou)